

Sygn. akt I C 227/11

**Wyrok
w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej**

Dnia, 10 kwietnia 2014r.

Sąd Rejonowy w Oleśnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Barbara Polak

Protokolant Grażyna Janiszyn

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2014r. w Oleśnicy

przy udziale stron:

powód **T. B.**

pozwany (...) **S.A. z/s w W.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) **S.A. z/s w W.** na rzecz powoda **T. B.** kwotę **21.000,00zł (dwadzieścia jeden tysięcy złotych 00/100)** wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi co do kwot:

- 5.000,00zł od dnia 11.05.2011r. do dnia zapłaty;

- 16.000,00zł od dnia 18.01.2012r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.967,00zł tytułem kosztów procesu;

III. nakazuje stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Oleśnicy) kwotę 174,02zł tytułem zwrotu poniesionych wydatków.

Z. /

1. kal. 21 dni.

10.04.2014r.

Sygn. akt. I C 227/11

UZASADNIENIE

Powód T. B. wniósł o zasądzenie od (...) S.A. kwoty 5.000zł z odsetkami od dnia 11.05.2011 r. tytułem dalszego zadośćuczynienia za doznane skutki wypadku – za które co do zasady odpowiada strona pozwana.

W uzasadnieniu powództwa wskazał, iż dnia 26.07.2010 r. uległ wypadkowi drogowemu, którego sprawca posiadał zawartą ze strona pozwaną umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. W wyniku wypadku powód doznał obrażeń ciała, których skutkiem była konieczność poddania się leczeniu i długotrwałej rehabilitacji, a także utrzymujące się przez długi czas dolegliwości bólowe, które miały niekorzystny wpływ na codzienne funkcjonowanie powoda.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości podnosząc, że roszczenie powoda nie ma podstaw merytorycznych, a pozwany ustalił skutki urazu będącego konsekwencją wyżej wymienionego wypadku przy uwzględnieniu poprzedniego, analogicznego urazu, któremu uległ powód w 2008 r. Ponadto strona pozwana podnosi, iż wypłaciła powodowi kwotę 3.000zł tytułem zadośćuczynienia za skutki zdarzenia z dnia 11.05.2011 r., która to suma jej zdaniem jest kwotą odpowiednią w rozumieniu art. 445 § 1 k.c. Pozwana wskazała też, że w związku z tym, iż powód nie wykazał zasadności swojego roszczenia o dalsze zadośćuczynienie nieuzasadnione jest żądanie przez powoda odsetek za opóźnienie w realizacji zobowiązań.

Pismem z dnia 12.01.2012 r. powód rozszerzył powództwo o dalszą kwotę 16.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od daty rozszerzenia powództwa (k. 69 – 70).

Strona pozwana podtrzymała swoje stanowisko zawarte w odpowiedzi na pozew.

W toku postępowania dowodowego u s t a l o n o n a s t ę p u j ą c y s t a n f a k t y c z n y:

Niesporne między stronami jest, że w dniu 26.07.2010 r. doszło do zderzenia drogowego, w którym kierujący pojazdem marki S. (...) o nr rej. (...) uderzył w tył samochodu marki O. (...) o nr rej. (...), którego kierowcą był powód – T. B.. W skutek tej kolizji powód doznał obrażeń ciała.

Niesporne między stronami jest również to, że strona pozwana odpowiada za skutki przedmiotowego wypadku i z tytułu zadośćuczynienia wypłaciła już powodowi kwotę 3.000,00 zł.

okoliczności bezsporne

W wyniku zdarzenia powód doznał powierzchownego urazu powłok głowy oraz skręcenia i naderwania odcinka szyjnego kręgosłupa skutkujących pourazowym zespołem bólowym szyjnym nakładającym się na objawy endogenne.

/dowód:

akta szkody nr (...) w załączeniu;

zeznania powoda – k. 119 – 120;

karta wizyty ambulatoryjnej z dnia 05.10.2011r. – k. 44;

karta wizyty ambulatoryjnej z dnia 26.09.2011r. – k. 45;

karta wizyty ambulatoryjnej z dnia 17.08.2011 r. – k. 46;

wynik badania z dnia 28.09.2011r. – k. 47;

zaświadczenie o stanie zdrowia z dnia 25.02.2011 r. – k. 48 – 49;

wyniki badań radiologicznych – k. 50;

wynik badania z dnia 25.11.2010 r. – k. 51;

historia choroby – k. 52 – 55;

wyniki badań radiologicznych z dnia 20.08.2010 r. – k. 56;

wynik badania RTG kręgosłupa szyjnego z dnia 26.07.2010 r. k. 57;

karta informacyjna z dnia 26.07.2010 r. – k. 58;

W niniejszej sprawie została sporządzona opinia biegłego lekarza sądowego neurochirurga – H. A. (1) na okoliczność ustalenia czy u powoda w wyniku wypadku nastąpił trwały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu, jakiego rodzaju i w jakiej wysokości? Czy zakres doznanych obrażeń ma wpływ na dalsze funkcjonowanie organizmu powoda i czy obrażenia powoda wiązały się ze znacznymi dolegliwościami (ból, cierpienie) oraz czy dolegliwości te są trwałe bądź długotrwałe? Czy jest szansa na całkowity jego powrót do zdrowia? Jak długo powód odczuwał skutki wypadku i w jakim stopniu rzutują one na jego aktywność życiową? Czy następstwa powypadkowe u powoda mają charakter utrwalony i nieodwracalny? W ocenie biegłego w wyniku wypadku z dnia 26.07.2010r. powód doznał obrażeń, które skutkowały 12% uszczerbkiem na zdrowiu, na który to uszczerbek składa się:

1. uraz odcinka szyjnego kręgosłupa - 10% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu,
2. zespół nerwicowy pourazowy – 2% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Biegły stwierdził także, iż wypadek komunikacyjny z dnia 26.07.2010 r. spowodował, iż u powoda przez okres 3 miesięcy po wypadku utrzymywał się znacznie nasilony zespół bólowy szyjny, który był leczony u neurologa i rehabilitowany. Dolegliwości bólowe utrzymują się u powoda nadal, aczkolwiek w mniejszym stopniu z tendencją do stopniowego zmniejszania się ich nasilenia. Zdaniem biegłego, okres pełnego powrotu do zdrowia (w sensie ustąpienia skutków urazu) może być w przypadku powoda wydłużony przez postępujące zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne. Dla powoda przeciwskazane są także wszelkie prace obciążające kręgosłup.

/dowód:

opinia biegłego sądowego z zakresu neurochirurgii H. A. z dnia 13.10.2011 r. – 41 – 43;

W sprawie sporządzone zostały także 2 opinie uzupełniające, które miały na celu ustosunkowanie się przez biegłego do zarzutów zgłoszonych przez stronę pozwaną. W opiniach tych biegły podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko stwierdzając, iż przyjmując ogólnie istniejący u badanego uszczerbek na zdrowiu związany ze zmianami i symptomatologią odcinka szyjnego kręgosłupa w wysokości 10 % - do skutków urazu odcinka szyjnego z dnia 26.07.2010 r. odnosiłby 10 %. Natomiast uszczerbek związany z zespołem zmian nerwicowych pourazowych (niewielkich, ustępujących) wynosi 2% i dotyczy tylko skutków urazu z 2010 r., jest uszczerbkiem długotrwałym, który powinien całkowicie ustąpić. Biegły stwierdził również, iż główne zmiany odcinka szyjnego kręgosłupa powoda spowodowane są urazem z dnia 26.07.2010 r.

/dowód:

opinia uzupełniająca biegłego H. A. z dnia 21.06.2012r. – k. 98 – 99;

opinia uzupełniająca 2 biegłego H. A. z dnia 17.11.2013 r. – k. 220 – 221;

W wyniku podważania przez stronę pozwaną opinii biegłego w niniejszej sprawie sporządzona została kolejna opinia. Opinię tę sporządziła biegła sądowa J. W. (1) – neurolog. Opinia ta sporządzona została przy założeniu następującej tezy dowodowej:

- czy u powoda w wyniku wypadku nastąpił trwały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu, jakiego rodzaju i w jakiej wysokości;
- czy zakres doznanych przez powoda obrażeń ma wpływ na dalsze funkcjonowanie organizmu powoda;
- czy obrażenia powoda wiązały się ze znacznymi dolegliwościami i czy są one trwałe bądź długotrwałe;
- czy jest szansa na całkowity powrót do zdrowia przez powoda;
- jak długo powód odczuwał skutki wypadku i w jakim stopniu rzutują one na jego aktywność życiową;

- czy następstwa powypadkowe u pozwanego mają charakter utrwalony i nieodwracalny.

Biegła w swojej opinii wskazała, iż rozpoznała u powoda uraz kręgosłupa szyjnego, objawowy zespół bólowy kręgosłupa szyjnego, zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatyczne kręgosłupa szyjnego, tężyczkę, zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego. Biegła wskazała, iż uszczerbek na zdrowiu powoda związany z wypadkiem z dnia 26.07.2010 r. wynosi 3%. Stwierdziła ona również, iż w wyniku przebytego urazu kręgosłupa szyjnego powód odczuwał dolegliwości bólowe głowy i kręgosłupa szyjnego mimo tego obecnie przebyty uraz kręgosłupa szyjnego nie wpływa na życie powoda. Powód jest okresowo leczony z powodu bólów kręgosłupa lędźwiowego i szyjnego przy czym okresowo występujące bóle kręgosłupa są następstwem zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych. Biegła wskazała też, iż w okresie bezpośrednio po wypadku z dnia 26.07.2010 r. powód mógł odczuwać utrudnienia w spełnianiu obowiązków życia codziennego. Nie mógł też wykonywać ciężkich prac fizycznych i dźwigać. Dolegliwości bólowe mogły zdaniem biegłej utrzymywać się przez około 2 – 3 miesiące. Biegła uznała też, że u powoda mogą w przyszłości występować zaburzenia ze strony kręgosłupa, które będą wymagały leczenia, przy czym nie będą one miały związku z przedmiotowym wypadkiem.

/dowód:

opinia biegłej J. W. z dnia 08.08.2013 r. – k. 160 – 163;

W wyniku wypadku powód odczuwa stale dolegliwości bólowe. Podczas jazdy samochodem ma obawy i uraz psychiczny związany z wypadkiem. Powód ma również trudności z czynnościami codziennymi takimi, jak np. zmywanie naczyń czy jazda na rowerze, które powodują nasilenie dolegliwości bólowych kręgosłupa i głowy.

/dowód:

zeznania powoda – k. 119 – 120;

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Bezspornym w niniejszej sprawie było to, że strona pozwana ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku jakiego doznał powód.

Sporna pozostała natomiast kwestia wysokości zadośćuczynienia – zatem ocenie w istocie wymagała jedynie kwestia, czy wypłacone przez ubezpieczyciela powodowi dotąd zadośćuczynienie w kwocie 3.000 zł odpowiada pojęciu „odpowiedniego” w rozumieniu dyspozycji art. 445 § 1 kc przy doznanych łącznie 12% długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu.

W orzecznictwie ugruntował się aprobowany przez piśmiennictwo pogląd opowiadający się za kompensacyjnym charakterem przewidzianego w art. 445 § 1 k.c. zadośćuczynienia pieniężnego, tj. uznający je za sposób naprawienia szkody niemajątkowej, wyrażającej się krzywdą w postaci cierpień fizycznych i psychicznych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 1968r., I PR 175/68, OSNCP 1969, nr 2, poz. 37, oraz uchwałę pełnego składu Izby cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1973r, III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz. 145). O rozmiarze należnego zadośćuczynienia pieniężnego powinien zdecydować rozmiar doznanej krzywdy, tj. stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność, czas trwania, wiek osoby pokrzywdzonej, nieodwracalność następstw wypadku i inne podobne okoliczności. Niewymierny w pełni charakter tych okoliczności sprawia, że Sąd przy ustalaniu rozmiaru krzywdy i tym samym wysokości zadośćuczynienia ma pewną swobodę. Podkreśla się jednak, że ocena Sądu w tym zakresie powinna opierać się na całokształcie okoliczności sprawy. Dlatego też konfrontacja danego przypadku z innymi może dać jedynie orientacyjne wskazówki, co do poziomu odpowiedniego zadośćuczynienia. Kierowanie się przy ustalaniu sumy zadośćuczynienia sumami zasądzanymi z tego tytułu w innych sprawach może tylko zapobiec powstawaniu rażących dysproporcji w podobnych sprawach. Trzeba też pamiętać, że w każdej sprawie występują

szczególne, właściwe tylko dla niej okoliczności faktyczne. Zaś natężenie doznanych krzywd zależy od indywidualnych cech poszkodowanego.

Ustalony procent trwałego (długotrwałego) uszczerbku na zdrowiu jest zatem jedynie elementem pomocniczym dla takiej oceny – i w praktyce orzeczniczej często (w typowych przypadkach) przyjmuje się, że 1% takiego uszczerbku daje podstawy do przyjęcia zadośćuczynienia w przedziale od 1.500 ÷ 2.500zł.

W okolicznościach niniejszej sprawy, wskazać należy, że u powoda ustalono długotrwały ale nie trwały uszczerbek na zdrowiu. Na wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia wpływa również fakt, iż jest on osobą młodą. Powód wciąż odczuwa skutki wypadku z 26.07.2010 r. przede wszystkim poprzez uczucie bólu, a także niepokoju związanego z prowadzeniem samochodu. Wypadek, a następnie jego następstwa na pewien czas ograniczyły dotychczasową aktywność życiową jak też zawodową powoda. Ze względu na dolegliwości bólowe zmuszony był do zmiany stanowiska pracy ma także stale problemy z wykonywaniem czynności dnia codziennego z uwagi na towarzyszący im ból głowy i kręgosłupa, co dla osoby młodej – jak powód – jest szczególnie uciążliwe i ograniczające.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym dokumentacja medyczna, opinie biegłych jak też zeznania samego powoda

pozwały na uznanie, że rozmiar cierpień powoda w następstwie zdarzenia z dnia 26.07.2010 r. nie został uwzględniony w całości przez stronę pozwaną. Opracowane w sprawie opinie biegłych lekarzy sądowych - z zakresu neurologii i neurochirurgii J. W. i H. A. – a w szczególności druga z wymienionych - jednoznacznie pozwoliły na ustalenie istnienia związku przyczynowo - skutkowego pomiędzy wypadkiem komunikacyjnym, jakiemu uległ powód i doznanymi w jego wyniku urazami fizycznymi. Biegły H. A. zdiagnozował u powoda uraz odcinka szyjnego kręgosłupa oraz zespół nerwicyowy pourazowy. Biegły ten orzekł jednocześnie, iż urazy te spowodowały u powoda łączny 12% długotrwały uszczerbek na zdrowiu.

Wypadek komunikacyjny z dnia 26.07.2010 r. spowodował, iż u powoda utrzymywał się znacznie nasilony zespół bólowy szyjny, który był leczony u neurologa i rehabilitowany. Dolegliwości bólowe utrzymują się u powoda nadal, aczkolwiek w mniejszym stopniu z tendencją do stopniowego zmniejszania się ich nasilenia. Zdaniem biegłego, okres pełnego powrotu do zdrowia (w sensie ustąpienia skutków urazu) może być w przypadku powoda wydłużony przez postępujące zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne. Biegły stwierdził też, że dla powoda przeciwwskazane są także wszelkie prace obciążające kręgosłup. W tym miejscu wskazać należy, iż biegły H. A. podtrzymał swoje stanowisko zawarte w opinii w dwóch opiniach uzupełniających, które były efektem, zgłaszanych przez stronę pozwaną zarzutów do opinii biegłego. Strona pozwana zarzuciła opinii m.inn., że przy ocenie uszczerbku na zdrowiu powoda biegły nie wziął pod uwagę analogicznego urazu, któremu powód uległ w 2008 r. oraz zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa.

Dokonując oceny zasadności żądania pozwu w części dotyczącej zadośćuczynienia, zdaniem Sądu zgromadzony materiał dowodowy jednoznacznie wskazywał, iż skutkiem zdarzenia były cierpienia fizyczne powoda, który odniósł szereg obrażeń. Sąd, nie podzielił również zastrzeżeń strony pozwanej do opinii biegłego sądowego H. A., który w opiniach uzupełniających logicznie i klarownie wyjaśnił podstawy swojej opinii i przyczyny, dla których ocenił długotrwały uszczerbek na zdrowiu powoda na 12%. Mimo, iż co już wyżej wskazano strona pozwana stwierdziła, iż powyższe jest skutkiem wcześniejszych dolegliwości i leczenia tego fragmentu kręgosłupa oraz zmian zwyrodnieniowych. Z opinii biegłego H. A. oraz J. W. wynika jednoznacznie, iż stan ten uległ pogorszeniu w wyniku wypadku, a dolegliwości bólowe związane z odcinkiem szyjnym kręgosłupa będą występowały nadal. Taka opinia nie pozostawia, zdaniem sądu wątpliwości, co do istnienia związku przyczynowo – skutkowego zachodzącego pomiędzy wypadkiem a obecnym pogorszonym stanem wskazanego wyżej odcinka kręgosłupa.

Sąd uznał, że biegły H. A. w opinii szczegółowo uzasadnił swoje stanowisko a jego opinia łącznie z opiniami uzupełniającymi nie budziła wątpliwości sądu pod względem fachowości, bezstronności oraz zgodności jej treści z zasadami logicznego myślenia i wiedzy powszechnej. Sąd wziął także pod uwagę drugą z opinii sporządzonych w sprawie – opinię biegłej J. W., lecz podstawę orzekania w niniejszej sprawie z wyżej wymienionych względów stanowiła opinia biegłego H. A. wraz z opiniami uzupełniającymi.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało zatem przyjąć, że należne zadośćuczynienie winno w okolicznościach niniejszej sprawy wynosić 24.000,00zł. Skoro powód otrzymał już 3.000,00zł, to zasadnym było uwzględnienie powództwa i zasądzenie na rzecz powoda kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy zadośćuczynieniem należnym a już wypłaconym przez stronę pozwaną tj. kwotę 21.000,00 zł. Zasądzona kwota w ocenie Sądu odzwierciedla tak czas trwania rekonwalescencji jak też doznane obrażenia – i uznać ją w tej sytuacji faktycznej należy za odpowiednią.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w pkt. I sentencji.

Orzeczenie o kosztach oparto na treści art. 98 k.p.c.

W odniesieniu do kwot zasądzonych na rzecz Skarbu Państwa tytułem zwrotu wydatków poniesionych na opinię biegłego, wskazać należy, iż Sąd zasądził je biorąc pod uwagę kwotę 174,02 zł, która pozostała do rozliczenia tytułem wydatków na opinię biegłych tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 83 ust. 1 i 2 u.k.s.c. orzeczono jak w pkt II i III sentencji.